

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LƯƠNG THỊ HỒNG LÝ

PHÁT TRIỂN BẢO HIỂM Y TẾ
THEO HỘ GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN PHÙ NINH, TỈNH PHÚ THỌ

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

THÁI NGUYÊN - 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

LƯƠNG THỊ HỒNG LÝ

**PHÁT TRIỂN BẢO HIỂM Y TẾ
THEO HỘ GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN PHÙ NINH, TỈNH PHÚ THỌ**

Ngành: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã số: 8340410

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Lê Quốc Hội

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng: Số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào;

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc, bản luận văn này là nỗ lực và là kết quả làm việc của cá nhân tôi.

Thái Nguyên, ngày 16 tháng 10 năm 2020

Tác giả luận văn

Lương Thị Hồng Lý

LỜI CẢM ƠN

Trong suốt thời gian học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, chỉ bảo tận tình của các thầy cô giáo, sự giúp đỡ, động viên của bạn bè, đồng nghiệp và gia đình.

Nhân dịp hoàn thành luận văn, cho phép tôi được bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc tới Thầy giáo PGS.TS. Lê Quốc Hội đã tận tình hướng dẫn, dành nhiều công sức, thời gian và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập và thực hiện đề tài.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới tất cả các thầy, cô giáo trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên, Phòng Đào tạo đã giúp đỡ em trong quá trình học tập và nghiên cứu.

Tôi xin chân thành cảm ơn tập thể lãnh đạo, cán bộ tại BHXH tỉnh Phú Thọ, BHXH huyện Phù Ninh đã giúp đỡ và tạo điều kiện cho tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài.

Xin chân thành cảm ơn gia đình, người thân, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi và giúp đỡ tôi về mọi mặt, động viên khuyến khích tôi hoàn thành luận văn./.

Thái Nguyên, ngày 16 tháng 10 năm 2020

Học viên

Lương Thị Hồng Lý

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của luận văn	3
5. Kết cấu luận văn.....	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ CƠ SỞ THỰC TIỄN VỀ PHÁT TRIỂN	
BẢO HIỂM Y TẾ THEO HỘ GIA ĐÌNH	5
1.1. Cơ sở lý luận về bảo hiểm y tế và phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình ...	5
1.1.1. Các khái niệm cơ bản bảo hiểm y tế	5
1.1.2. Nội dung phát triển BHYT theo hộ gia đình.....	13
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình.....	17
1.2. Cơ sở thực tiễn về phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình.....	26
1.2.1. Kinh nghiệm phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình ở một số địa phương trong và ngoài tỉnh	26
1.2.2. Bài học kinh nghiệm phát triển bảo hiểm y tế hộ gia đình rút ra cho huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	29
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	31
2.1. Câu hỏi nghiên cứu.....	31
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	31
2.2.1. Quy trình nghiên cứu	31
2.2.2. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu.....	33
2.2.3. Phương pháp thu thập Thông tin.....	34
2.2.4. Phương pháp xử lý và phân tích thông tin	35
2.2.5. Hệ thống chỉ tiêu phân tích	36

Chương 3. THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN BẢO HIỂM Y TẾ THEO HỘ GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÙ NINH, TỈNH PHÚ THỌ.....	38
3.1. Đặc điểm cơ bản của huyện Phù Ninh	38
3.1.1. Đặc điểm tự nhiên	38
3.1.2. Đặc điểm kinh tế, văn hóa, xã hội.....	40
3.1.3. Những thuận lợi và khó khăn trong phát triển KT-XH của huyện	43
3.2. Khái quát về bảo hiểm xã hội huyện Phù Ninh.....	45
3.2.1. Vị trí, chức năng của Bảo hiểm xã hội huyện Phù Ninh.....	45
3.2.2. Nhiệm vụ và quyền hạn của Bảo hiểm xã hội huyện Phù Ninh	46
3.2.3. Cơ sở vật chất và trình độ chuyên môn cán bộ công chức Bảo hiểm xã hội huyện Phù Ninh	47
3.3. Thực trạng phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình trên địa bàn huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	50
3.3.1. Phát triển về quy mô bao phủ bảo hiểm y tế theo hộ gia đình.....	50
3.3.2. Phát triển về cơ cấu tham gia BHYT theo hộ gia đình	55
3.3.3. Phát triển về chất lượng cung cấp dịch vụ BHYT theo hộ gia đình	62
3.4. Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến phát triển BHYT theo Hộ gia đình trên địa bàn huyện Phù Ninh	70
3.4.1. Yếu tố khách quan.....	70
3.4.2. Yếu tố chủ quan	79
3.5. Đánh giá công tác phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình trên địa bàn huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	88
3.5.1. Những kết quả đạt được	88
3.5.2. Hạn chế.....	89
3.5.3. Nguyên nhân của hạn chế	90
Chương 4. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN BẢO HIỂM Y TẾ THEO HỘ GIA ĐÌNH TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN PHÙ NINH, TỈNH PHÚ THỌ	91
4.1. Định hướng phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình đến năm 2025 trên địa bàn huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	91

4.1.1. Mục tiêu phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình đến năm 2025 trên địa bàn huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	91
4.1.2. Phương hướng phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình năm 2020 và tầm nhìn đến năm 2025 trên địa bàn huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	91
4.2. Giải pháp phát triển bảo hiểm y tế theo hộ gia đình trên địa bàn huyện Phù Ninh, tỉnh Phú Thọ	92
4.2.1. Nhóm giải pháp đối với hộ gia đình.....	92
4.2.2. Nhóm giải pháp cho cơ quan bảo hiểm xã hội.....	94
4.2.3. Nhóm giải pháp cho cơ sở khám chữa bệnh	98
4.3. Kiến nghị	102
4.3.1. Đối với Đảng và Nhà nước	102
4.3.2. Đối với các tổ chức chính trị - xã hội.....	103
4.3.3. Đối với Ngành Y tế	103
4.3.4. Đối với đối tượng của chính sách bảo hiểm y tế hộ gia đình.....	103
KẾT LUẬN	105
TÀI LIỆU THAM KHẢO	107
PHỤ LỤC	109

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

Từ viết tắt	Nghĩa tiếng Việt
ASXH	An sinh xã hội
BHXXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
CB	Cán bộ
CHLB	Cộng hòa liên bang
CQĐP	Chính quyền địa phương
CSKCB	Cơ sở khám chữa bệnh
CSYT	Chăm sóc y tế
GDP	Chỉ số tăng trưởng quốc gia
GTSX BQ	Giá trị sản xuất bình quân
HGD	Hộ gia đình
KCB	Khám chữa bệnh
KT - XH	Kinh tế xã hội
ND- CP	Nghị định chính phủ
NQ/TW	Nghị quyết Trung ương
PKĐK	Phòng khám đa khoa
QĐ-TTg	Quyết định Thủ tướng
TT	Thị trấn
TTYT	Trung tâm y tế
UBND	Ủy ban nhân dân
USD	Đồng đô la Mỹ

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1.	Một số thông tin về người dân được điều tra	35
Bảng 3.1.	Một số chỉ tiêu phát triển kinh tế của huyện Phù Ninh	40
Bảng 3.2.	Giá trị tăng thêm và cơ cấu kinh tế huyện Phù Ninh	41
Bảng 3.3.	Tình hình dân số của huyện Phù Ninh	42
Bảng 3.4.	Tình hình lao động của huyện Phù Ninh	43
Bảng 3.5.	Cơ sở vật chất và trình độ chuyên môn của BHXH huyện	48
Bảng 3.6.	Tình hình tham gia bảo hiểm y tế theo nhóm đối tượng huyện Phù Ninh giai đoạn 2017 - 2019	51
Bảng 3.7.	Tham gia BHYT HGD ở các địa phương trên địa bàn huyện Phù Ninh năm 2019	54
Bảng 3.8.	Số lượng và cơ cấu tham gia BHYT huyện Phù Ninh giai đoạn 2017 - 2019	56
Bảng 3.9.	Bình quân hộ tham gia BHYT huyện Phù Ninh giai đoạn 2017 - 2019	57
Bảng 3.10.	Lý do không tham gia BHYT của các hộ gia đình	58
Bảng 3.11.	Mức độ thường xuyên tham gia BHYT hộ gia đình của các hộ điều tra	60
Bảng 3.12.	Mức độ thành viên tham gia bảo hiểm y tế hộ gia đình của các hộ điều tra	61
Bảng 3.13.	Sự tham gia BHYT hộ gia đình theo các nhóm hộ điều tra	62
Bảng 3.14.	Điều kiện cơ sở vật chất và nhân lực khám chữa bệnh trên địa bàn huyện Phù Ninh	63
Bảng 3.15.	Số lượng y bác sĩ theo trình độ chuyên môn ở các cơ sở y tế trên địa bàn huyện Phù Ninh	65
Bảng 3.16.	Tình hình KCB cho bệnh nhân BHYT tại TTYT, PKĐK trên địa bàn huyện Phù Ninh	66
Bảng 3.17.	Tình hình thu, chi của các nhóm đối tượng theo trách nhiệm đóng BHYT năm 2017-2019	67
Bảng 3.18.	Đánh giá của hộ dân về chất lượng dịch vụ BHYT hộ gia đình	68
Bảng 3.19.	Thu nhập hàng tháng của người dân ảnh hưởng đến quyết định tham gia BHYT hộ gia đình	70

Bảng 3.20.	Ảnh hưởng của thu nhập đến mức độ tham gia BHYT của hộ gia đình	71
Bảng 3.21.	Ảnh hưởng của trình độ học vấn đến mức độ tham gia BHYT của hộ gia đình	73
Bảng 3.22.	Ảnh hưởng của nghề nghiệp đến mức độ tham gia BHYT của hộ gia đình	74
Bảng 3.23.	Tỷ lệ hộ dân có hiểu biết về chính sách BHYT hộ gia đình	75
Bảng 3.24.	Ý kiến đánh giá về chính sách của nhà nước	78
Bảng 3.25.	Ý kiến đánh giá về công tác phục vụ của các đại lý thu BHYT hộ gia đình	80
Bảng 3.26.	Ý kiến đánh giá về số lượng và chất lượng thuốc khi sử dụng thẻ BHYT.....	81
Bảng 3.27.	Ý kiến đánh giá về quy trình khám chữa bệnh BHYT hộ gia đình.....	83
Bảng 3.28.	Ý kiến đánh giá đội ngũ cán bộ y tế của cơ sở KCB trên địa bàn huyện Phù Ninh	84
Bảng 3.29.	Ý kiến đánh giá chất lượng cơ sở vật chất của cơ sở KCB trên địa bàn huyện Phù Ninh	86
Bảng 3.30.	Tỷ lệ hộ dân tiếp nhận thông tin về BHYT theo các nguồn thông tin	87